

**A Földművelésügyi Minisztérium képviselőinek tájékoztatója a 288/2009. (XII.15.)
Kormányrendelet 1703-as nyilvántartású adatgyűjtéséről**

EMLÉKEZTETŐ

2018. április 24.

A megbeszélés helyszíne: Magyar Bankszövetség (1051 Budapest József nádor tér 5–6.)
Résztevők: mellékelt jelenléti ív szerint

A megbeszélésen elhangzottak rövid összefoglalója

Páll Zsombor, a Földművelésügyi Minisztérium, agrárstatisztikai szakreferense bevezetőjében ismertette az adatgyűjtés célját, amely szerint a Földművelésügyi Minisztérium (a továbbiakban: FM) az **Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program** (a továbbiakban: OSAP) keretében 2015-ig a támogatás mellett igényelhető agrárgazdasági hitelekről gyűjtött adatokat. Ugyanakkor a szakpolitikai tervezéshez, a különböző kedvezményes hitelprogramok kialakításához, hatásuk értékeléséhez szükség van az agrárgazdaság teljes (piaci alapú és támogatott) hitelállományának nagyságára.

Az FM a 288/2009. (XII. 15.) Kormányrendelet 1703-as nyilvántartású adatgyűjtését kiterjesztette 2015. évtől az egyéni gazdaságok teljes hitelállományára, 2016. évtől a gazdasági szervezetekre is

Páll Úr elmondta, hogy a Magyar Nemzeti Bank kizárólag a gazdasági szervezetek hitelállományának adatait gyűjti, az egyéni gazdaságok hitelezéséről nem áll rendelkezésre pontos adat. Az agrárgazdaságban az egyéni gazdaságok szerepe fontos, és helyzetük javítása a Kormány kiemelt célja. Ezért a Földművelésügyi Minisztérium **2015-től az OSAP adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Kormányrendeletben a 1703-as nyilvántartású adatgyűjtését kiterjesztette az egyéni gazdaságok teljes hitelállományára. Az adatgyűjtést 2016-tól bővítették a gazdasági szervezetekre is, mivel fontos, hogy megbízható adatok álljanak rendelkezésre részletes TEÁOR, hitelcél (beruházási, forgóeszköz hitel), valamint gazdálkodási forma szerinti bontásban.**

Az agrárgazdaság hitelei módszertani információ

Az adatgyűjtés célja, rövid leírása: az agrárgazdaságban működő egyéni gazdaságok/vállalkozások és gazdasági szervezetek teljes (piaci alapú és támogatott) hitelállományának és az adott negyedév alatt folyósított új hitelinek bemutatása a hitelfelvevő gazdálkodási formája, főtevékenysége, a hitel pénzneme, a hitelcél és futamidő szerint.

Az adatgyűjtés jogi alapja: az OSAP adatgyűjtéseiről és adatátvételeiről szóló 288/2009. (XII. 15.) Kormányrendelet.

Adatforrás: az OSAP 1703-as számú az agrárgazdaság hitelei és a támogatás mellett igényelt agrárgazdasági hitelek című adatgyűjtése.

Osztályozások: Gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR'08).

Gyakoriság: negyedéves

A hitelállomány adatok az adott a tárgyidőszak utolsó munkanapján fennálló hitelállományra vonatkoznak.

Adatszolgáltatók: bankok, szakosított hitelintézetek, a külföldi hitelintézetek 100 milliárd forintot meghaladó mérlegfőösszeggel rendelkező magyarországi fióktelepei, valamint a szövetkezeti hitelintézetek. Az adatgyűjtés teljes körű.

Új hitel: az a hitel, amelyet már folyósítottak. A hitelprolongációt is új hitelként tartjuk nyilván.

A **hitelek lejáratidő szerinti csoportosításánál** az eredeti futamidő alapján csoportosítjuk a hiteleket (amennyiben egy többéves hitelből már kevesebb, mint egy év van hátra, azt ennek ellenére az éven túli hitelek állományához kell hozzáadni).

Piaci hitel: a teljes hitelállományból azon hitelek, amelyekre semmilyen állami kedvezmény, kedvezményes refinanszírozás nem vonatkozik, vagyis kihelyezésük, árazásuk teljesen piaci alapon történik. Az MNB Növekedési Hitelprogramja nem tartozik ide.

Az agrárgazdaság hiteleit bemutató adatokat a FM negyedévente frissíti az FM statisztikai honlapján: <http://www.kormany.hu/hu/foldmuvelesugyi-miniszterium/agrargazdasagert-felelos-allamtitkarsag/hirek/statisztika> és a Központi Statisztikai Hivatal Tájékoztatási Adatbázisában: <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/themeSelector.jsp?page=2&szst=OMR>.

Ismertették, hogy 2018. évtől az Agrárgazdasági Kutató Intézet által működtetett Agrárstatisztikai Információs Rendszeren keresztül gyűjtik az adatokat. Az FM képviselői tájékoztatták a Lízing Munkacsoport képviselőit, hogy a lízing csak az összesített hiteladatokban jelenik meg, nem áll rendelkezésre róla külön bontás. A felhasználók kérésére az FM tervezi, hogy 2019-től új oszlop(ok)ban szerepelteti a lízinget. Az FM felvetését követően a munkacsoporttagok elmondták az adatgyűjtéssel kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat:

A munkacsoporttagok részéről elhangzott, hogy a Magyar Lízingszövetség honlapján elérhető a [Lízingpiaci elemzések](#). Az elemzések eszköz alapú bontásban vannak, amely egyúttal tartalmazza a tőkeintlévőséget, a finanszírozási formát, a devizanemet, új/használt eszköz típusát és a futamidőt. Ez az adatgyűjtés jelenleg nem áll rendelkezésre részletes TEÁOR, hitelcél, valamint gazdálkodási forma szerinti bontásban. Ezért az adatok csak korlátozottan hasonlíthatóak össze az FM adataival. Emellett nincs információ a mezőgazdasági cégek nem mezőgazdasági gép (például teherautó) vásárlásáról, valamint az élelmiszeripari lízingről.

Javaslatként elhangzott, hogy az egységes **jegybanki hitelregiszter** (HITREG) hamarosan kialakítására kerül. A hitelintézeteknek 2019 januárja helyett 2019 júniusáról kell első ízben adatot küldeniük, 2019. szeptember 30-i határidővel, azaz a megvalósítás határidejét félévvel meghosszabbították. A pénzügyi vállalkozások ehhez a határidőhöz képest további 1 év haladékot kaptak. Az MNB kérte az adatszolgáltatókat, hogy a fejlesztési idők tervezésekor a két hónapos (2018. augusztus-szeptember) tesztidőszakkal is számoljanak. A HITREG nagy előnyének tartják, hogy sokkal közelebb áll a banki alaprendszerek struktúrájához, mint az aggregált adatszolgáltatás. Az MNB integrált adatforrásból, banki adattárházból történő adatszolgáltatást szorgalmaz az adatminőség javítása érdekében. A bankok/pénzügyi intézmények számára az jelentene valós erőforrás megtakarítást, ha a meglévő riportokat minél szélesebb körben és minél rövidebb időn belül meg lehetne szüntetni a HITREG bevezetésével. A jövőben kiváltható adatszolgáltatások köre még egyeztetés alatt áll. Az MNB azt képviseli, hogy jelenlegi adatszolgáltatást csak akkor lehet kiváltani, ha a HITREG-ben már megfelelő minőségben érkeznek az adatok illetve, ha a HITREG adatszolgáltatási határidőket sikerül az MNB publikációs kötelezettségeihez igazítani.

A munkacsoport tagjai jelezték, hogy a hitelintézetek a mezőgazdasági lízingpiac mintegy egyharmadát fedik le, ezért érdemes a lízingcégeket is bevonni az adatgyűjtésbe. Ugyanakkor a piac koncentrált, a lízinggel foglalkozó cégek kis része (mintegy 10 vállalat) fedi le a mezőgazdasági lízing döntő részét. Ezért érdemes az adatszolgáltatónál egy alsó küszöböt bevezetni az adminisztratív terhek csökkentése érdekében. Emellett felhívták a figyelmet arra, hogy a lízingcégek hiteleket is nyújtanak, ezért a lízing mellett a beruházási hitelről is fontos tőlük adatot kérni.

A fentiekre tekintettel a munkacsoport tagjai és az FM egyetértettek abban, hogy az FM 2019-től kiterjeszti az adatgyűjtést a lízingcégekre is. Ennek köszönhetően komplex képet nyújtana az adatgyűjtés az agrárgazdaság finanszírozásáról, lefedve a hitel és lízingpiac döntő

többségét, valamint megjelenne a mezőgazdasági termelők nem mezőgazdasági gép vásárlása, az élelmiszeripari lízing, és a lízing gazdálkodási forma szerinti megoszlása (egyéni gazdaság/gazdasági szervezet).

A munkacsoport tagok kérésére az FM egyeztet az MNB-vel arról, hogy az adatokat a jövőben (2020-2021-től) a HITREG adatbázisból vegye át az adminisztratív terhek csökkentése érdekében.

Végezetül az FM képviselői jelezték, hogy készítenek egy adatszolgáltatási táblázat tervezetet, amelyet megküldenek a titkár részére véleményezésre.

Budapest, 2018. április 24.

Készítette: Hámori Réka, Magyar Bankszövetség Agrár Munkacsoport titkár
Jóváhagyta: Cserép András, Magyar Bankszövetség Lízing Munkacsoport elnök
Páll Zsombor, Földművelésügyi Minisztérium agrárstatisztikai szakreferens

Mellékletek:

1. Az agrárgazdaság hiteleit bemutató táblázat (2015.I.–IV. – 2017.I.–IV.)
2. Az agrárgazdaság hiteleire vonatkozó módszertani útmutató
3. Az agrárgazdaság hitelei 2017. IV. negyedév
4. Agrárgazdasági Kutató Intézet által készített Pénzügyi Hírlevél